

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

اطلاعات دوره		
اطلاعات مدرس /مدرسین نام مدرس /مدرسین همکار: رتبه علمی: رشته تحصیلی پست الکترونیک اساتید همکار: محل کار: تلفن تماس:	اطلاعات مسئول درس نام مسئول درس: دکتر محبوبه نظری رتبه علمی: دکتری پرستاری غیر هیئت علمی رشته تحصیلی: محل کار: تلفن تماس: پست الکترونیک:	اطلاعات مربوط به درس گروه آموزشی ارائه دهنده:پرستاری داخلی جراحی نام درس: خدمات سلامت در فوریت ها، حوادث، بلایا نوع و تعداد واحد:۵/۰ واحد نظری ۵/۰ عملی پیش نیاز /هم نیاز: ندارد رشته و مقطع تحصیلی: ترم دوم کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس محل برگزاری دوره: دانشکده پرستاری مامایی شهید بهشتی روز و ساعت کلاس: شنبه الی چهارشنبه
تاریخ آخرین ویرایش: ۱۴۰۴/۰۳/۲۰		
شرح درس: دانشجویان پرستاری در این درس با شرح اقدامات مرتبط با اصول مدیریت خطر بلایا در مراکز بهداشتی و درمانی، نقش ها و مسئولیت های پرستاران در مراحل مختلف چرخه ی حوادث و بلایا آشنا شده و اصول و مراحل کاهش آسیب ، ارتقا ایمنی و آمادگی مراکز بهداشتی درمانی را فرا می گیرند و همچنین با وظایف و توانمندی های مورد نیاز پرستاران جهت پاسخگویی و امداد رسانی به مصدومین ناشی از اورژانس ها و بلایا آشنا خواهند شد.		

همچنین در این درس مراحل ارزیابی و تحلیل خطر و برنامه ریزی در حوزه سلامت و فراهم آوردن فرصتهای مناسب در محیط های بالینی مناسب، به منظور تسلط بر مهارت های مورد نیاز برای تعیین موارد انحراف از سلامت و مشکلات مددجویان و برنامه ریزی برای آنان ، نقد و بررسی وضعیت سلامت در شرایط بحرانی و برنامه ریزی در حوزه سلامت در هنگام فوریتها و بلایا پرداخته خواهد شد.

هدف کلی: این درس آشنائی دانشجویان با اصول ارتقای ایمنی و آمادگی پرسنل و مراکز بهداشتی-درمانی برای ارائه خدمات سلامت به افراد آسیب دیده ناشی از بلایا و اورژانس ها می باشد.

طرح درس روزانه

شماره جلسه	هدف کلی	هدف اختصاصی	پیامد مورد انتظار (هدف رفتاری)	حیطه و سطح اهداف رفتاری			رویکرد آموزشی ^۱	روش یاددهی ^۲	روش یادگیری ^۳	ابزار آموزشی	روش ارزشیابی ^۴	مدرس / مدرسین	درصد نمره
				دانش	نگرش	مهارت							
اول	-سامانه فرماندهی حادثه بیمارستانی HI CS -ارتقا ظرفیت بیمارستان ها	۱-اثرات Disaster بر بیمارستان را شرح دهد ۲-تدوین سامانه فرماندهی حادثه بیمارستانی را بیان دارد.		*		*	*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی		*اسلایدهای پاورپوینت	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم		۸۰

^۱ رویکرد مجازی یا حضوری (جهت رویکرد مجازی موافقت مدیرگروه و شورای آموزشی پیوست شود)

^۲ روش های یاددهی-یادگیری مرتبط مجازی مانند کلاس آنلاین همزمان، کلاس آنلاین غیر هم زمان، کلاس وارونه، روش های شبیه سازی، بازی وارسازی و فروم های گفت و گو و و روش های یاددهی-یادگیری مانند سخنرانی، بحث

در گروه کوچک، بازی وارسازی، پرسش و پاسخ، یادگیری مبتنی بر حل مسأله، یادگیری مبتنی بر سناریو، یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه و

^۳ حضور فعال، مشاهده فعالیت، انجام فعالیت، برگزاری کنفرانس، شرکت در راند، شرکت در ژورنال کلاب

^۴ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، حضور فعال و و ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا، آزمون کتبی و ...

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

												۳-ویژگی های HEICS را نام ببرد. ۴-مشکلات پیاده سازی نمودار تشکیلاتی HEICS در ایران توضیح دهد. ۵- ساختار HEICS را شرح دهد. ۶-مراحل عملکرد مراکز درمانی پس از وقوع حادثه را بیان نماید. ۷-ارتقا ظرفیت بیمارستان ها در اورزانس و بلایا را شرح دهد. ۸-اصول برنامه ریزی و پاسخ بیمارستان ها در برابر بلایا را شرح دهد.	در اورزانس و بلایا -اصول برنامه ریزی و پاسخ بیمارستان ها در برابر بلایا -بیمارستان های آمه و ایمن در بلایا -پرستاری در حوادث و بلایا	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

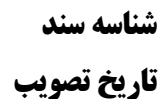
											۹-ویزگی های بیمارستان های آماه و ایمن در بلایا را بیان کند. ۱۰- پرستاری در حوادث و بلایا را شرح دهد.		
۹۰		پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم	*اسلایدهای پاورپوینت		*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*		*		۱- بحران را تعریف نماید. ۲- مدیریت بحران را توضیح دهد. -اهداف عمده مدیریت سوانح را نام ببرد. دانشجو بتواند ویژگیهای مدیریت بحران را توضیح دهد. ۵-مراحل مدیریت بحران بیان کند. ۶-اصول سه گانه مقابله با حوادث را نام ببرد. ۷-عناصر اصلی مدیریت بحران	-مرکز کنترل عملیات EOC و نقشهای این مرکز -مدیریت مصدومین انبوه در حوادث و بلایا	دوم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											استاندارد را شرح دهد.		
											۸- استراتژیهای مدیریتی در مدیریت بحران را توضیح دهد.		
											۹- اتاق بحران را تعریف نماید.		
											۱۰- اتاق بحران EOC را سطح بندی نماید.		
											۱۱- حالات فعالسازی و چگونگی به کارگیری اتاق بحران را بیان دارد.		
											۱۲- نیازهای عملکردی اتاق بحران را شرح دهد.		
											۱۳- اهداف کاربردی اتاق بحران را توضیح دهد.		
											۱۴- مدیریت مصدومین انبوه در		

طرح دوره درس های نظری و عملی

											حوادث و بلایا را شرح دهد.		
۹۰		پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم	*اسلایدهای پاورپوینت		*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*		*		۱- تریاز را تعریف نموده و خصوصیات یک تریاز خوب را شرح دهد. ۲-انواع تریاز را نام برده و سیستم های اولویت بندی تریاز را توضیح دهد. ۳-تریاز START را تعریف نموده و ویژگیهای آن را شرح دهد. ۴- تریاز TRTS را تعریف کرده و ویژگیهای آن را بیان دارد. ۵- تریاز CRAMS را تعریف کند و ویژگیهای آن را توضیح دهد.	-تریاز -شاخص ایمنی بیمارستانی -تخلیه بیمارستان در اورزانس و بلایا	سوم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											– شاخص ایمنی بیمارستانی را شرح دهد. ۶–تخلیه بیمارستان در اورژانس و بلایا را شرح دهد.		
۹۰		پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم	*اسلایدهای پاورپوینت		*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*		*		۱–وظایف اورژانس پیش بیمارستانی را شرح دهد. ۲–شبکه فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی را تعریف و ویژگیهای آن را بیان دارد. ۳–ستادهدایت، اطلاع رسانی و رسیدگی به امور درمان را توضیح داده و وظایف آن را نام ببرد. ۴–انتظارات متقابل اورژانس	ارتباط پیش بیمارستانی و بیمارستانی	چهارم و پنجم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											بیمارستانی و پیش بیمارستانی در فرایند انتقال و تحويل بیمار را شرح دهد.		
۹۰		پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم	*اسلایدهای پاورپوینت		*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*		*		۱-بیمارستان صحرائی و درمانگاه های صحرائی را تعریف نموده و هدف از ایجاد آنان را شرح دهد. ۲-شرایط به کار گیری بیمارستان سیار را بیان دارد. ۳-انواع بیمارستان های صحرائی را نام ببرد. ۴-خدمات قابل ارائه توسط بیمارستان سیار را بیان دارد. ۵-بخش های دایر و رایج در	بیمارستان صحرائی	ششم و هفتم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											بیمارستان سیار را نام ببرد.		
هشتم و نهم	مانور - آشنایی با مراکز عملیاتی در سطح بیمارستان ، شهرستان و استان - تدوین برنامه ارزیابی خطر در کمیته در کاهش خطر حوادث و بلایای بیمارستان و شرایط شبیه سازی شده و با بکارگیری هوش مصنوعی	۱-مانور را تعریف نموده و اهداف استفاده از آن را شرح دهد. ۲-مانور توجیهی و مباحثه‌ای را تعریف کند و معایب و مزایای آنها توضیح دهد. ۳- Drill را تعریف و ویژگیهای آن را شرح دهد. ۴-مانور رو میزی را با خصوصیات آن توضیح دهد. ۵-مانور کارکردی را تعریف نموده و جزئیات آن را شرح دهد. ۶-مانور Full Scale را توضیح داده و	*	*	*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ *بحث کلاسی					پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم		۸۰

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره درس های نظری و عملی

												تفاوت آن را با مانورهای Real شرح دهد. ۷-مراحل طراحی مانور را شرح دهد. ۸-عوامل موثر بر مانور را توضیح دهد. ۹-تیم هدای کننده مانور را نام برده و شرح وظیفه هر یک را بیان دارد. ۱۰-نحوه کنترل و ارزیابی در مانور را توضیح دهد. ۱۱- دانشجو با بازدید از مراکز عملیاتی و هماهنگ کننده در سطح بیمارستان، استان و دانشگاه و با وظایف و کارکرد های این مراکز آشنا شود و		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

بتواند آن ها را
شرح دهد.
۱۲- دانشجو با
راهنمایی استاد
بتواند در تدوین
برنامه ارزیابی
خطر در کمیته در
کاهش خطر
حوادث و بلایای
بیمارستان و
شرایط شبیه
سازی شده و با
بکارگیری هوش
مصنوعی به
صورت عملی
(کارگاه و تمرین
دور میزی،....)
شرکت کند و یک
برنامه ارزیابی
خطر در کمیته
کاهش خطر
بنویسد.

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

غیبت بیش از ۴/۱۶ دوره منجر به حذف دوره می شود.
کسب نمره کل دوره ۱۰/۲۰ جهت گذراندن دوره در سطح کارشناسی الزامی است.
در صورت عدم گذراندن پیش نیاز درس؛ انتخاب درس کان لم یکن و درس حذف خواهد شد.
حضور در آزمون پایانی دوره طبق تقویم آموزشی دانشکده، الزامی است.
تلاش برای کسب دانش، حفظ و ارتقا انگیزه های تحصیلی (پیش خوانی، مرجع خوانی، برنامه ریزی، خودارزیابی، هدف گزینی، ادغام گری دانسته ها، یادداشت برداری، گوش دادن فعال)
مشارکت فعال در فعالیت های یادگیری کلاس (پرسش و پاسخ ها، بحث ها، فعالیت های گروهی و غیره)
در زمان حضور در کلاس رعایت پوشش حرفه ای الزامی است.
رعایت نظم (ورود و خروج به موقع، عدم اتلاف زمان کلاس، رعایت سکوت، رعایت زمان و سرعت عمل در فعالیت های کلاسی، حضور مستمر در کلاس، ارایه به موقع تکالیف، بی صدا نمودن تلفن همراه در کلاس، عدم مشغولیت با تلفن همراه در کلاس مانند مکالمه یا بازدید پیام ها)
عدم ضبط صوتی و یا تصویری کلاس درس
رعایت ادب و احترام (گفتمان مودبانه، رعایت حق تقدم برای صحبت، پرهیز از مشاجره و الفاظ نامناسب، عدم مصرف مواد غذایی در کلاس)
رعایت صداقت (پرهیز از تقلب در امتحانات، صداقت در تکمیل و ارایه تکالیف، پرهیز از جعل تکالیف، صداقت در گفتار)
رعایت وظیفه شناسی (درست انجام دادن و پاسخ گو بودن برای امور محوله و وظایف)
نقش حمایت گری (کمک به همتایان برای یادگیری یا انجام امور محوله)

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

روش ارزشیابی		
روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تشخیصی	سوال و جواب، تحلیل مورد اولیه	۲۰ درصد
تکوینی ^۵	پرسش و پاسخ هدفمند، ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی و انجام تکالیف	۲۰ درصد
تراکمی ^۶	شرکت در امتحان پایان ترم	۶۰ درصد

^۵ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، ایجاد فرصت تمرین رگ گیری

^۶ ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا یا تحویل کارپوشه، لاگ بوک و آزمون کتبی

منابع درس (آخرین ویرایش)

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس / مدرسین:

- Koenig and Schultz, Disaster Medicine, Comprehensive Principles and Practice, Cambridge University press
- Robert Powers, Elaine Daily. International Disaster Nursing. Cambridge University press
- Sheila Bonito, Hiroko Minami. The Role of Nurses in Disaster Management in Asia Pacific. Springer publishing company.

ب) منابع پیشنهادی برای مطالعه دانشجو :

- کتاب پرستاری در حوادث و بلایا - ترجمه دکتر زهرا خدادادی
- کتاب مدیریت بحران در پرستاری - تألیف دکتر فرزانه رمضانی

ج) سایت های علمی :

- <https://www.nursingworld.org> انجمن پرستاری آمریکا
- <https://www.nursingworld.org> انجمن پرستاری آمریکا
- <https://www.sciencedirect.com> دسترسی به مقالات پرستاری و پزشکی

۳. PubMed (پایگاه مقالات پزشکی)

۴. ENA – Emergency Nurses Association

۵. Nursing Center by Lippincott

د) مجلات علمی فارسی و لاتین

فارسی:

- فصلنامه سلامت در حوادث و بلایا
- SID پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

- Magiran مجلات علمی ایران
- Iranmedex (از طریق دانشگاه های علوم پزشکی قابل دسترسی)
- مرکز ملی تحقیقات سلامت (NIHR)
- مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- راهنمای کشوری مدیریت حوادث و بلایا (وزارت بهداشت ایران) – قابل دریافت از سایت مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی کشور.

لاتین:

- *International Journal of Nursing Studies*
- Health in Emergencies & Disasters Quarterly (HDQ)
- Journal of Emergency Nursing (JEN)
- Prehospital and Disaster Medicine
- International Journal of Emergency Nursing
- Nursing in Critical Care